



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: Z. B., narozený dne X,
bytem X,
zastoupen obecnou zmocněnkyní J. B.,
bytem X,

proti

žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2022, č. j. MPSV-2022/138197-915,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Karlových Varech ze dne 4. 5. 2022, č. j. 117856/22/KV, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o příspěvek na zvláštní pomůcku - „Schodišťová sedačka, včetně instalace“, a to na základě posudku OSSZ o zdravotním stavu č. j. LPS/2022/706-KV_CSSZ

ze dne 14. 4. 2022, podle něhož nejde ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 a 4 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DOZP“), o osobu se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona. Nejde o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí uvedenou v bodu 1 části I přílohy k citovanému zákonu a nejde ani o zdravotní postižení interní povahy způsobující těžké omezení pohyblivosti uvedené v bodu 4 části I přílohy k citovanému zákonu.

2. Žalobce v žalobě namítal, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, podle něhož žalobce není osobou se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, dle §9 odst. 1 a 4 zákona o DOZP, protože v § 9 odst. 4, tohoto zákona je uvedeno v podmínkách nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku: Zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu. Žalobce má za to, že splňuje bod 1. části 1. písm. g) přílohy zákona č. 329/2011 Sb., o DOZP: těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina – žalobce není schopen používat levou ruku a obě nohy. Žalobce má těžkou funkční poruchu pohyblivosti, což dokazují přiložené lékařské zprávy, a pokud by bylo provedeno šetření v přirozeném prostředí žalobce, tak i toto šetření by tuto skutečnost nadevší pochybnost potvrdilo. Další možností je vyžádání si neurologického vyšetření žalobce, což je také v možnostech odvolacího orgánu. Žalobce dále namítal, že žalovaný se nevypořádal s navrženými důkazy, které víceméně nevzal ani v potaz, případně měl získat důkaz provedením místního šetření, či provedením lékařského vyšetření žalobce. Žalovaný podle žalobce nevyužil možnosti správního uvážení, pouze rigidně cituje zákon a nebere v potaz, že zdravotní stav žalobce je trvalý, neměnný zejména s ohledem na rozsah postižení, polymorbiditu žalobce a jeho věk.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku jsou uvedeny v části I přílohy. V řízení o příspěvcích na zvláštní pomůcky není možné využít institut srovnatelnosti funkčního dopadu zdravotního stavu postižení osoby, které není v části I přílohy k zákonu o DOZP uvedeno, s funkčním dopadem zdravotního postižení, které v této části přílohy k zákonu o DOZP uvedeno je, jak je žalobcem odvoláním i podanou žalobou požadováno. Taxativní vyjmenování zdravotních stavů odůvodňujících přiznání příspěvku na požadovanou zvláštní pomůcku, uvedené v příloze k zákonu o DOZP, využití institutu srovnatelnosti svým principem znemožňuje. Není možné využít ani institutu sociálního šetření jako stěžejního důkazu v řízeních o příspěvcích na zvláštní pomůcky, neboť zákonem o DOZP není posouzení zdravotního stavu provedením sociálního šetření podmíněno. I kdyby sociální šetření v přirozeném prostředí žalobce provedeno bylo a nadevší pochybnost prokázalo těžkou funkční poruchu pohyblivosti žalobce, nezmění se tím skutečnost, že konkrétní zdravotní stav žalobce není uveden v příloze k zákonu o DOZP, a jeho funkční dopad není možné s jinými, v příloze k zákonu o DOZP uvedenými, zdravotními stavy srovnat. Příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení „Schodišťové sedačky, včetně instalace“ je dávkou nenárokovou, závislou na zdravotním postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňujícího přiznání tohoto příspěvku, což v důsledku znamená splnění striktních, zákonem o DOZP taxativně stanovených pravidel. Správní orgán, který o dávce rozhoduje, je uvedenými právními předpisy vázán a nemůže tedy využít institutu správního uvážení a

o dávce ve prospěch žalobce rozhodnout. Zákon o DOZP, ani jiná právní úprava související s příspěvkem na zvláštní pomůcku „Schodišťová sedačka, včetně instalace“, neumožňuje udělení výjimky ani odstranění tvrdosti zákona ve smyslu použití správního uvážení, s přihlédnutím např. k socioekonomické či zdravotní situaci žalobce, a přestože konkrétní zdravotní stav žalobce není uveden v příloze k zákonu o DOZP, požadovaný příspěvek přiznat. Rozsah sociální podpory a vymezení okruhu osob, které mohou při splnění zákonných podmínek z podpory státu benefitovat, je záležitostí sociální politiky státu, tedy prioritně moci zákonodárné, nikoliv v moci správního orgánu. Je na vůli zákonodárce, jakým způsobem stanoví rozsah a vymezí podmínky nároku a zdravotní stavy odůvodňující přiznání příspěvků na zvláštní pomůcky. K tomuto lze též odkázat na rozsudek NSS v obdobné věci ze dne 14. 9. 2022, č. j. 10 Ads 360/2020-63: „V této věci NSS potvrzuje, že výběr zdravotních postižení odůvodňujících přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla (část I bod 4 přílohy k zákonu č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném do 29. 2. 2020) je v rukou zákonodárce. Jejich výčet je uzavřený a nelze jej rozšiřovat soudním výkladem.“

4. K získání důkazů v podobě provedení lékařského vyšetření žalobce se žalovaný vyjadřuje tak, že PK MPSV vycházela ze zdravotní dokumentace, tedy z písemných podkladů, což není v rozporu s objektivním posouzením zdravotního stavu žalobce, neboť měla k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci, ze které mohla při prozkoumání objektivního zdravotního stavu žalobce vycházet a učinit patřičný závěr. V případě projevu vůle ze strany žalobce by však byl k jednání PK MPSV zcela jistě přizván (běžná praxe PK MPSV). A pokud by se žalobce podrobil neurologickému vyšetření a dodatečně předložil aktuální lékařské zprávy, žalovaný by požádal PK MPSV o vypracování doplňujícího posudku o zdravotním stavu žalobce. PK MPSV učinila závěr, že i když se v případě žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, se závažným omezením pohyblivosti na podkladě souběhu četných interních onemocnění, z terminologického hlediska se u žalobce nejedná o kvadruparézu (ochrnutí všech čtyř končetin), jak je udáváno v žalobě i v odvolání a ve zprávě rehabilitačního lékaře, neboť u žalobce nedošlo k postižení nervového systému na žádné úrovni (ani centrální, tedy mozku a míchy, ani periferních nervů). U žalobce se jedná o povšechnou sníženou slabost všech čtyř končetin na podkladě úbytku svalové hmoty z inaktivity po prodělané viróze Covid 19, nejedná se však o poruchu naplňující posudkově rozhodná kritéria pro přiznání požadovaného příspěvku na „Schodišťovou sedačku, včetně instalace“, neboť dle doložené dokumentace nejde o těžké postižení nosného anebo pohybového ústrojí anebo interní onemocnění způsobující těžké omezení pohyblivosti, které by bylo uvedené v seznamu taxativně vyjmenovaných zdravotních stavů v příloze k citovanému zákonu, a nesplňuje tím zákonné podmínky naplňující posudková kritéria k přiznání požadované pomůcky.
5. V replice zástupkyně žalobce uvedla, že o tom, že může žádat o zdravotní vyšetření manžela, nebyla žádným způsobem informována, naopak jí bylo sděleno, že bude rozhodnuto bez účasti žadatele.
6. O žalobě rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), neboť s tím žalobce i žalovaný souhlasili.
7. Žalobu soud neshledal důvodnou.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že „PK MPSV na svém jednání dne 26. 7. 2022

posoudila zdravotní stav odvolatele pro účely příspěvku na zvláštní pomůcku - schodišťová sedačka, včetně instalace. Ve výroku a odůvodnění svého posudku konstatovala, že nejde ve smyslu ustanovení § 9 zákona o DOZP o osobu se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona. Nejde o zdravotní postižení interní povahy způsobující těžké omezení pohyblivosti, uvedené v bodu 4 části I přílohy k citovanému zákonu, nejde ani o těžkou vadu nosného (pohybového) ústrojí, uvedenou v bodu 1 části I přílohy k citovanému zákonu. Z doložené zdravotní dokumentace vyplývá, že se u odvolatele jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož příčinou je u 83-letého interně polymorbidního muže zhoršení mobility a soběstačnosti v důsledku prodělání Covid-19 pneumonie se středně těžkým průběhem, komplikacemi a nutností hospitalizace, s následnou povšechnou atrofií svalstva (sval. síla v kvadrudistribuci 2+ až 3). Klinicky aktuálně mobilita pomocí mechanického vozíku (preskribován v 11/2021), chůze samostatně nelze, sed možný jen za dopomoci druhé osoby, stoj do chodítka možný jen za dopomoci a na krátkou dobu. Zajištěna domácí HC RHB, ale pro celkový úbytek svalstva se nepodařilo posílit horní končetiny ani dolní končetiny tak, aby byl schopen vertikalizace a chůze. Obj. ležící odvolatel, posadí se s dopomoci a na krátkou chvíli postaví v chodítku, ale není schopen chůze, podklesávají DKK, povšechná svalová hypotonie z inaktivity. Pacient je prakticky imobilní, mobilita je možná pouze na vozíku, který ovládá druhá osoba.

9. PK MPSV v napadeném rozhodnutí dospěla k závěru, že z terminologického hlediska se u odvolatele nejedná o kvadruparézu (ochrnutí všech čtyř končetin), jak je udáváno v odvolání a ve zprávě rehabilitačního lékaře, neboť u odvolatele nedošlo k postižení nervového systému na žádné úrovni (ani centrální, tedy mozku a míchy, ani periferních nervů). U odvolatele se jedná o povšechnou sníženou slabost všech čtyř končetin na podkladě úbytku svalové hmoty z inaktivity po prodělané viroze Covid-19. Lékař bez specializace v posudkovém lékařství není kompetentní ke zhodnocení možnosti či nemožnosti indikace k přiznání příspěvku na pořízení zvláštní pomůcky k zajištění bezbariérového přístupu do bytu. Zdravotní stavy odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku jsou taxativně uvedeny v příloze citovaného zákona (viz níže), to znamená, že není možné využít institut srovnatelnosti funkčního dopadu zdravotního postižení, které není v příloze daného zákona uvedeno, s funkčním dopadem zdravotního postižení, které v této příloze uvedené je (jak bylo požadováno v odvolání). Za těžkou vadu nosného anebo pohybového ústrojí, odůvodňující přiznání pomůcky schodišťová sedačka, se považují: Anatomické ztráty končetin. Těžká demence s neschopností chůze. Funkční ztráta obou dolních končetin anebo jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie, svalová síla 0) anebo těžkého ochrnutí (těžká paréza, svalová síla 1-2), kdy chůze i s vydatnou oporou je prakticky nemožná. U odvolatele nejsou přítomny anatomické ztráty končetin, těžká demence ani úplná obrna či těžké ochrnutí končetin, které by bylo způsobené postižením nervového aparátu. U odvolatele je přítomna povšechná atrofie svalstva z inaktivity z důvodu interních onemocnění, se stupněm svalové síly 2+ až 3. Za interní postižení způsobující těžké omezení pohyblivosti, odůvodňující přiznání pomůcky schodišťová sedačka, se považují: Ischemická choroba dolních končetin v kritickém stadiu ohrožující životaschopnost končetiny. Chronická žilní insuficience nejtěžších výjimečných forem. Lymfedém dolní končetiny ve stupni elefantíáza. Defekt dolních končetin u diabetika nezhojený minimálně po dobu 12 měsíců. Srdeční selhání u osob zařazených na čekací listinu k transplantaci srdce, nebo srdeční selhání ve stupni NYHA III-IV. Implantace dlouhodobých mechanických srdečních podpor oběhu. Těžká vleklá plicní nemoc s nutností

dlouhodobé oxygenoterapie (DDOT) anebo s respirační insuficiencí a hyperkapnií s nutností neinvazivní ventilační podpory (NIV). U odvolatele není přítomno srdeční selhávání s dušností stupně NYHA III-IV, nýbrž stupně II, není kandidátem k transplantaci srdce či k dlouhodobé mechanické podpoře srdečního oběhu. Zdravotní stav odvolatele k posuzovanému období tudíž neodůvodňuje přiznání příspěvku na schodišťovou sedačku včetně instalace.“

10. Citované odůvodnění napadeného rozhodnutí hodnotí soud jako dostatečně srozumitelné, logické a přezkoumatelné a soud se se závěrem žalovaného ztotožňuje.
11. Dle ustanovení § 9 odst. 4 zákona o DOZP zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze zákona o DOZP.
12. Žalobce v žalobě především tvrdí, že má za to, že splňuje bod 1. části 1. písm. g) přílohy zákona č. 329/2011 Sb., o DOZP: těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se přitom rozumí trup, pánev, končetina. Žalobce tvrdil, že není schopen používat levou ruku a obě nohy. S touto námitkou se dle názoru soudu dostatečně a správně vypořádal žalovaný v napadeném rozhodnutí, neboť z výše citovaného odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí podrobně zkoumala zdravotní stav žalobce na základě dostupných zdravotních zpráv a ztotožnila se se závěrem OSSZ, že žalobce nemá jím uváděnou těžkou poruchu pohybového ústrojí, nýbrž výraznou ochablost svalů na končetinách. Toto onemocnění neodpovídá popisu onemocnění v bodě 1. části 1, písm. g) přílohy zákona č. 329/2011 Sb., o DOZP., a protože seznam onemocnění v příloze uvedených je dle § 9 odst. 4 zákona o DOZP taxativní, nelze požadovanou zdravotní pomůcku žalobci přiznat.
13. Z toho důvodu žalovaný nepochybil, když neprovedl žalobcem navržené místní šetření, protože žalobcův zdravotní stav je dostatečně zřejmý z předložených zpráv a místním šetřením by nedošlo ke změně diagnózy, která by mohla ovlivnit přiznání zdravotní pomůcky. Skutečnost, že se žalobce obtížně pohybuje, není nijak zpochybňována, avšak není toto v dané věci relevantní z hlediska možnosti přiznat žalobci požadovanou pomůcku.
14. Pokud jde o skutečnost, že žalobce nebyl přítomen jednání posudkové komise, tato námitka nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť přítomnost pacienta při jednání posudkové komise není nezbytně vyžadována, je na posouzení posudkové komise, zda na základě předložených lékařských zpráv je schopna rozhodnout nebo zda si posuzovanou osobu rovněž sama vyšetří.
15. Toto platí i ve vztahu k tvrzení žalobce, že si posudková komise mohla sama opatřit další lékařské zprávy, např. z oboru neurologie. Posudková komise vycházela z doložených zpráv, z nichž jednoznačně vyplynulo, že žalobcovo onemocnění souvisí s ochablostí svalů, nikoli s neurologickými problémy, jako je např. demence.
16. Soud v rozsudku vychází ze skutkového stavu, který zde byl v době vydání napadeného rozhodnutí. Pokud po tomto okamžiku dojde ke změně zdravotního stavu, která je zjiitelná z nových lékařských zpráv, je nutné podat novou žádost. Pokud tedy žalovaný ve vyjádření k žalobě poukazuje, že je možné provést např. neurologické vyšetření (zejména s ohledem na lékařskou zprávu, která zmiňuje, že žalobce není zcela orientován svou osobou), je na žalobci, jestli takové vyšetření podstoupí, aby jeho výsledky následně předložil

žalovanému k novému posouzení.

17. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 10. března 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně